

Seznam zkratk a známének.

- ArchČ. = Archiv český, Praha od r. 1840.
- Baar SebrSp. = J. Š. Baar, Sebrané spisy beletrist. (Českomor. podniky tiskařs. a vydav. v Praze) 1928 sl.
- Bartoš D. = Fr. Bartoš: Dialektologie moravská I. Brno 1886; II. Brno 1895; — Bartoš Slov. = týž: Dialektický slovník mor. Praha 1906.
- Berneker SLEtW. = E. Berneker: Slavisches etymologisches Wörterbuch, Heidelberg 1908 sl.
- Br.³ = bible Bratrská z r. 1613.
- Broch Cot. = O. Broch: Studien von der slovakisch-kleinrussischen Sprachgrenze im östlichen Ungarn, Kristiania 1897 (= o nářečí cotáckém).
- csl., cslovans., cslovans. = církevněslovanský, církevní slovanština.
- Czambel R. (nebo Reč) = S. Czambel: Slovenská reč a jej miesto v rodine slovans. jazykov. T. Sv. Martin 1906.
- Čapek-Chod Sp. = K. M. Čapek-Chod, Spisy, Praha, Borový.
- Čapkové Zahrad. rok = Kar. a Jos. Čapek: Zahradníkův rok, Praha Aventinum 1929.
- ČasModFil. = Časopis pro moderní filologii (a literatury). Praha 1911 sl.
- Čech VybrSp. = Vybrané Spisy Sv. Čecha, uspořádal F. Strojček, Praha (Topič).
- Čep = T. Čep: Lidové povídky slezské o čertech a čarodějnicích. Věstník Matice opavské č. 31, 32 (1925, 1926), 7 sl.
- č.-mor. = nářečí českomoravské v jihových. Čechách, popsané Hoškem; srov. *Hošek*.

- DivKlem.*** = klementins. sborník velikonočních her. Otisk u Máchala, Staročes. skladby dramatic. původu liturgic. (Rozpravy ČAkad. 1908). 149 sl. (Zkratka Máchalova.)
- D.-or. nebo Or.** = nářečí dolnooravské kolem D. Kubína; znám z vlastní zkušenosti.
- EvBen.** = t. zv. evangeliář Benešův. Vydal V. Měrka, Čtenie kněže Benešovy. Z rukopisu kapitul. knihovny olomouc. I. Prostějov. Cituji stránky vydání.
- EvPr.;** cituji stránky vydání v LF. XXIV.
- EvZimn.;** v závorce připojuji stranu Paterova vydání.
- Folprecht** = J. Folprecht: Příspěvek k mluvě lidu slováckého na moravs. Podluží. Program plzeňské reálky 1905 a 1906; — **Folprecht Slovn.** = týž: Slovník k pojednání lidu slováckého na moravs. Podluží. Tamt. 1908.
- FrantPr.** = Frantova práva. Text prvotisku norimberského z r. 1518. Vydal Č. Zíbrt v akademické Sbírce pramenů 1904. Cituji podle stran vydání.
- Gregor** = ústní sdělení prof. Al. Gregora o nářečí slavkovském a bučovickém; — **Gregor I** = týž: Ze skladby nářečí moravs. Zvlášť. otisk z programu I. brněnské reálky 1914—1915; — **Gregor II** = týž: Číslo, rod a osoba v hanác. nářečí kolem Slavkova a Bučovic. Mnema 317 sl.
- Gregor-Tajovský Sp.** = Spisy. Nákladem vlastním, T. Sv. Martin.
- Gregorová PokorL'ud.** = Hana Gregorová, Pokorní ľudia, Knižnica Slovens. umelec. besedy II, Bratislava 1924; — **Gregorová Kytka** = Kytka. Rozprávky pre deti. Bratislava. Comenius.
- Hálek SebrSp.** = ... Čeští spisovatelé XIX. stol., Laichter.
- Hanus** = Fr. Hanus: Příspěvek k vokalizmu podřečí litovelského. Progr. litovels. reál. 1903—1904.
- Herites SebrSp.** = Sebrané spisy Fr. Heritesa, Praha, Otto.
- Herrmann SebrSp.** = Sebrané spisy Ign. Herrmanna, Praha, Topič.

* Běžné zkratky staročes. textů, jako Hrad., Vít., EvZimn., Pass. atd., jichž užívá Gebauer v HistMl. a ve Slovn., neuvádím, nýbrž jen zkratky nové nebo ty, k nimž je potřeba něco poznamenati.

Holeček, Pero = ... Praha 1921.

Hors. = hanácké nářečí kolem Blanska a Tišnova, zv. horské*;
znám z autopsie.

h.-ostr. = nářečí hornoostravské na Těšínsku; viz Loriš.

Hošek Polens. = J. Hošek: Nářečí českomoravské I (1900). Nářečí polenské; --- Hošek Polnic. = týž: Nářečí českomor. II (1905). Podřečí polnické, část 1.; — Hošek Uk. = týž: Nářečí českomor. II, část 2. Ukázky podřečí polnického. (Všechno v Rozpravách ČAkad.)

Hruška Slov. n. = J. F. Hruška: Dialektický slovník chodský 1907 (v akademickém Archivě pro lexikografii a dialektologii č. 7).

Hubáček = Petra Hubáčka Kolínského o věcech rybářských, ptáčnických a štěpařských. Vydal Jan Radwański, Vídeň 1857.

Hujer Nonne = O. Hujer: Latins. *nonne* v biblických překladech staročes. a staropols. Prace linguisticzne ofiarowane J. B. de Courtenay (Kraków 1921), 124 sl.

Hus KázBetl. = čes. glossy v Husových t. ř. Betlems. kázáních; vydal V. Novotný ve SbornFilol. VII, 130 sl. — Hus ListPr. = Hus, Listy z Prahy. Flajšhansovo vydání ve Svět. knihovně č. 1183—1184.

IFAnz. = Anzeiger für indogerm. Sprach- und Altertumskunde. Straßburg 1892 sl.

JakoubDial. = Mistrá Jakoubka ze Stříbra překlad Viklefova Dialogu. Vydal M. Svoboda v akademické Sbírce pramenů 1909.

Jégé, Svätopluk, v Praze 1928; Jégé, Šangala = ..., Adam Šangala. Historický obraz zo XVII. storočia. T. Sv. Martin 1923.

Jirásek SebrSp. = Sebrané spisy A. Jiráska, Praha, Otto.

Kálal = M. Kálal: Slovenský slovník z literatúry aj nářečí. B. Bystrica 1924.

Kašík = A. Kašík: Popis a rozbor nářečí středobečevského. Rozpravy ČAkad. 1903.

KlaretGloss. = Mg. Clareti de Solentia Glossarius. Vydal V. Flajšhans: Klaret a jeho družina I, ČAkad. 1926.

Klicpera Sp. I. = Soubor spisů V. Kl. Klicpery I...; vydal Fr. A. Šubrt v Knihovně čes. klasiků belletristů (Praha, Kočí).

* O jeho rozsahu viz podrobněji v mých Moravs. nářečích (Praha 1926), § 7.

- Klostermann Sebr Sp.** = Sebrané spisy K. Klostermanna, Praha, Vilímek.
- Kníž Rým.** = Knížka rýmovní v strahovském špalíčku. Cituji podle Flajšhansova vydání ve SbornFilol. VI, 40 sl.
- Komenský Did.** = V. A. Komenský: Didaktika. Veškeré spisy J. A. Komens., vydává Ústřední spolek jednot učitel. na Mor. sv. IV; v závorce udávám str. vydání; — Komenský Inform. = Informatorium školy mateřské, tamt. IV; — Komenský Labyr. = Labyrint, tamt. XV; — Komenský Truhl. = Truchlivý, tamt. XV.
- Kotík** = A. Kotík: Řeč lidu na Novopacku a Hořicku. V N. Pace 1901—1902.
- Kubín Klads. I, II** = J. Kubín: Povídky kladské. I. v Praze 1908, II. tamt. 1910—1914; — Kubín Zá p. = týž, Lidové povídky z českého Podkrkonoší. Podhoří západní. Rozpravy ČAkad. 1922; — Kubín V. = ... Úkrají východní, 1926; — Kubín Lidoml. = ..., Lidomluva Čechů kladských. Rozpravy ČAkad. 1913.
- Kukučín, Črty z ciest I** = Prechádzka po Patagonii. Časť prvá. T. Sv. Martin 1922. — **Kukučín Sobr Sp.** = Sobrané spisy M. Kukučina. (T. Sv. Martin, Matica slovens.)
- KZ.** = Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete der indogerman. Sprachen (= Kuhn's Zeitschrift).
- LF.** = Listy filologické; v Praze 1874 sl.
- Loriš** = J. Loriš: Rozbor podřečí hornoostravského ve Slezsku. Rozpravy ČAkad. 1899.
- Mahen Dobrod r.** = J. Mahen: Nejlepší dobrodružství. Družstevní práce, v Praze. 1929.
- Malovaný I, II** = J. Malovaný: Skladba nářečí císařovského. ČMatMor. XXXIII (= I), 33 sl. a XXIV (= II), 62. sl. Jde o hanác. nářečí na Přerovsku.
- m.-čes.** = nářečí moravsko-české na západ. Moravě*.
- Melantr.** = bible Melantrichova z r. 1577.
- m.-laš.** = štramberské nářečí moravskolašské (moravská laština)**.
Z ústních zpráv prof. Ad. Kellnera.

* Srovn. v mých Morava. nářečích § 4 sl.

** Srovn. v Mor. nář. § 17.

- Mnema** = Sborník vydaný na paměť čtyřicítiletého učitelského působení prof. J. Zubatého, Praha 1926.
- Mrštík Pohád.** = V. Mrštík: Pohádka máje², Praha (Otto) 1900. m.-slovens. = nářečí moravskoslovenské*.
- Mus. B** = rukopisná bible z r. 1462 pražs. musejní knih. (nová sign. IV B 12).
- Mužík, Paprsky** = A. E. Mužík, Paprsky i skvrny. Ottova Laciná hnih. národ. č. 158.
- Na sch.** = Druhý samostatný oddíl vašašské povídky »U Křúpaťu«. Napsál J. M. Štavičinský. ČL. XI, XII, XIII.
- NaučBrn.** = Liber informationum et sententiarum čili Naučení brněnská hradištské městs. radě, dávaná od r. 1447 až do r. 1509 s dodatky do r. 1540. Dle rukopisu hradištského vydal Jg. Tkáč. V Uh. Hradišti 1882. Cituji stránky vydání.
- Němcová Sp.** = Spisy B. Němcové, Pantheon, Praha.
- Neruda SebrSp. I/IV** = J. Neruda, Sebrané spisy řada I, díl IV. atpod., Praha, Topič. — **Neruda PovMalostr.** = Povídky malostranské v Díle J. Nerudy IV (Praha, Kvasnička a Hampl).
- Norimb.** = bible Norimberská 1540.
- Nováková SebrSp.** = Sebrané spisy T. Novákové, Praha, Vilímek.
- NŘ.** = Naše řeč, Praha 1917 sl. Některé příspěvky jsou anonymní a cituji je NŘ.
- Or.**, viz *D.-or.*
- Pazourek** = Jos. Pazourek: Lidová mluva na Hořicku. Národopisný sborník okresu hořického (1895), 71 sl.
- Pittnerová SebrSp.** = Vl. Pittnerová, Sebrané spisy, Olomouc, Promberger. — **Pittnerová Zeman** = ... Jos. Zeman, Praha 1922.
- Puchmajer Alman.** = A. J. Puchmajer: Sebrání básní a zpěvů a Nové básně. I = svazek z r. 1795 atd.
- Rais SebrSp.** = Raisovy spisy, Praha, Unie.
- RoczniSl.** = Rocznik slawistyczny. Kraków od r. 1909.
- RokycPostMus.** nebo **A** = musejní rukopis Rokycanovy Postilly; cituji podle Šimkova vydání z r. 1928—1929.

* Srovn. tamt. § 10 sl.

- Rubeš Sp.** = Spisy Fr. J. Rubeše, Praha, Hynek.
- Sbornilol.** = Sborník filologický. Vydává III. tř. ČAkad. Praha 1910 sl.
- Sezima Sp.** = Spisy Karla Sezimy (Praha, Vilímek 1927 sl.).
sl. = a (ná)sledující.
- Sláma Zbojn.** = Spisy dra Fr. Slámy, Zbojníci (Olomouc 1923).
- slavkovs.** = hanác. nářečí kolem Slavkova a Bučovic. Z ústních zpráv prof. A. Raušera.
- Slovens Letop.** = Slovenský letopis pre historiu, topografiu, archeologiu a ethnografiu (redakt. a vydav. F. V. Sasinek). V Skalici 1876 sl.
- Slovens Pohl.** = Slovenské pohľady. T. Sv. Martin 1881 sl.
- SobPr.** = Práva soběslavská otištěná ve spise Die sogenannten Sobieslaw'schen Rechte. Herausgegeben von Dr. Rud. Schranil. Prager staatswissenschaftl. Untersuchungen, seš. 4, 1916.
- Sova Sp.** = Spisy Ant. Sovy (Praha, Hejda a Tuček).
- StašekSp.** = Spisy A. Staška, Praha, Unie; — Stašek SebrSp. = Sebrané sp. v knih. Čes. belletrie, Praha-Dejvice.
- Stavař** = materiál ze západ. nářečí opavského, zaznamenaný Fr. Stavařem a vydaný J. Polívkou ve spise Povidky lidu opavs. a hanáckého. Rozpravy ČAkad. 1916.
- Straka I** = J. Straka: O původním deiktickém významu zájmených neuter to a ono, i kterak přecházel ku platnosti příslowečné a spojkové. Progr. tábořského gymnas. 1914—1915, 1—15; — **Straka II** = týž: K vývoji potakacího významu příslowce ano. LF. XLVI, 21 sl.; — **Straka III** = týž: Zájmeno on a spojka an, ano. Zvlášt. otisk z progr. táboř. gymn. 1926—1927, 1—9; **Straka IV** = týž: Příspěvek k vývoji čes. hypotaxe. Mnema 86 sl.
- Suchý** = K. Suchý: Der Dialekt der Marchebene in Ungarn. Sitzungsber. d. königl. böhm. Ges. d. Wiss. in Prag 1915, II. Jde o západoslovens. dialekt, zv. bělohorský.
- Světlá SebrSp.** = Sebrané spisy K. Světlé, Praha, Otto.
- Svoboda Sp.** = Fr. X. Svoboda, Spisy, Praha, Vilímek.
- Svobodová Sp.** = Spisy R. Svobodové, Praha, Unie.

- Šachmatov Синтаксис = A. A. Šachmatov: Синтаксис русского языка I. Leningrad 1925.
- Šimáček SebrSp. = Sebrané spisy M. A. Šimáčka, Praha, Unie.
- Šmilovský SpVýpr. = A. V. Šmilovský, Spisy výpravné, Praha, Šimáček.
- Šusta Ciz. = Jos. Šusta, Cizina. Praha 1914.
- Timrava ChudRod. = Timrava: Chudobná rodina. Vyd. Matice slovens., T. Sv. Martin 1921; — Timrava DedinsPov. = táž: Dedinské povesti. Sbíрка souvislé četby školní č. 46, Praha (vyd. J. Menšík).
- Tkadl. = Tkdleček. Cituji podle vydání Hrubého (a Šimka) v akademie. Sbíрка pramenů, Praha 1923.
- Tvrďý = materiál z hanáckého nářečí, sebraný J. Tvrďým a vydaný Polívkou; viz Stavař.
- Tyl SebrSp. = Sebr. spisy J. K. Tyla v Knih. č. klasiků belletristů, sv. V., Praha 1906 (Kočí).
- Us. = usus v jazyce spisovném, hovorovém a ve mnohých nářečích; uvádím v čes. podobě spisovné.
- Vajanský SobrD. = Sobrané diela Sv. Hurbana Vajanského. T. Sv. Martin.
- VelKal.² = Veleoslavínův Kalendář historický ve vyd. z r. 1590; — VelSilva Quadr. = téhož Sylva quadrilinguis . . . z r. 1598.
- Veselský = Jar. Veselský: Z lidového lékařství obce Heraltic. Progr. 2. gymn. brněns. 1911. Materiál z hanác. nářečí na záp. Moravě.
- Vlk Kramp. = Vatašská povídka z roků čtyřcátých. J. M. Slavičinský. Příloha »Čes. zájmů« sv. 2.
- Vrchlický BarStř. = J. Vrchlický: Barevné střepy, Otto 1907; — Vrchlický SebrSp. = jeho Sebr. spisy, Praha, Otto.
- Vydra = B. Vydra: Popis a rozbor nářečí hornoblanického. Facultas philosophica univers. Carolinae Pragensis. Práce z vědec. ústavů III, 1923. Jde o jihočes. nářečí kolem Husince a Vl. Březi.
- Zubatý I = J. Zubatý: Nali, nali-ť. LF. XXXVII, 217; — Zubatý II = týž: O jistém způsobu užívání zájmen an a on a o jeho původě. LF. XXXVI, 25 sl.

Ž k a p. = žaltář Kapitulní ve vydání Ripplově ve Veröffentlichungen
der slawistischen Arbeitsgemeinschaft an der deut. Univ. in
Prag, 1928.

|| znamená: vedle toho
> „ : změnilo se v ...
< „ : vzniklo z ...
